

UDK: 35.078.2:338.266(4-672EEZ) : 340.137: 655.561:368

PROPISI EVROPSKE UNIJE

Nova direktiva Evropske unije o distribuciji usluga osiguranja: minimalni zahtevi za harmonizaciju i neujednačena pravila

Nova direktiva Evropske unije o distribuciji usluga osiguranja uglavnom predviđa aktivnosti koje su pobrojane i u prethodnoj direktivi o posredovanju u rešavanju sporova u osiguranju. Uprkos nameri da se nacionalna zakonodavstva adekvatnije usklade, minimalni zahtevi za harmonizaciju ne akcentuju u dovoljnoj meri problem neujednačenih pravila u državama članicama, ali ostavljaju prostor za striktnije regulisanje u zemljama koje žele da detaljnije urede tu oblast. Direktiva potvrđuje i rastući značaj domena zaštite korisnika usluga osiguranja u Evropskoj uniji.

Evropski parlament i Savet početkom 2016. usvojili su novu direktivu o distribuciji usluga osiguranja (br. 2016/97), zamenivši njome Direktivu 2002/92/EC, koja se odnosila na posredovanje u rešavanju sporova u osiguranju. Prema novom aktu, distribucija usluga osiguranja uglavnom predviđa aktivnosti koje su pobrojane i u prethodnoj direktivi, poput informisanja i savetovanja potrošača, pripremnih mera prilikom zaključenja polise, pomoći u administriranju ugovora o osiguranju i sl.

Namera Evropske komisije bila je da se bolje reguliše prodaja osiguranja, ali i da se nacionalna zakonodavstva u predmetnoj oblasti usklade u većoj meri. Države članice imaju rok do 23. februara 2018. godine da inkorporiraju Direktivu u nacionalna zakonodavstva.

Uprkos ambicijama da nova direktiva doprinese uravnoteženju različitih zakonodavstava u toj oblasti, iznenađuje činjenica da Direktiva o distribuciji usluga osiguranja sadrži minimalne zahteve za harmonizaciju. U praksi to znači da će u različitim državama članicama i dalje biti na snazi neujednačena pravila, npr. u domenu regulisanja prava potrošača.

Nova direktiva odnosi se na sve aktere u domenu distribucije osiguranja – kako na one koji se direktno bave osiguranjem tako i na posrednike u osiguranju. Takođe, taj akt pravi distinkciju između posrednika u osiguranju, to jest osoba koje se bave distribucijom usluga osiguranja za naknadu i pomoćnih posrednika u osiguranju – tj. onih čija primarna poslovna aktivnost nije distribucija osiguranja i koji nude ograničen opseg osiguravajućih usluga (koje su u bliskoj vezi s njihovim drugim uslugama).

Nova direktiva, koja postavlja pravila u vezi s preduzimanjem i sprovođenjem aktivnosti distribucije usluga osiguranja i reosiguranja u Evropskoj uniji, najpre je usmerena na sledeće stavke:

- uključivanje amandmana na odredbe Direktive 2002/92/EC u svetlu izmenjenog regulatornog i ekonomskog okvira;
- obezbeđenje minimalnog nivoa harmonizacije zakona različitih evropskih zemalja, bez sprečavanja država članica da uvedu striktnije odredbe u cilju zaštite potrošača.

Direktiva se sastoji od 46 članova, čije su osnovne izmene sledeće:¹

1. (Član 2.) šira definicija distribucije usluga osiguranja, koja takođe uključuje „pružanje informacija koje se odnose na jedan ili više ugovora o osiguranju u skladu s kriterijumima koje su odabrali potrošači putem veb-stranice ili drugog medija, i sastavljanje rang-liste osiguravajućih usluga, uključujući i cenu i poređenje različitih usluga, ili popust na cenu ugovora o osiguranju u slučajevima kad je klijent u stanju da direktno ili indirektno zaključi ugovor o osiguranju putem veb-stranice ili drugog medija“;
2. (Član 3.) obaveza prijavljivanja, koja se odnosi i na posrednike koji preduzimaju i sprovode aktivnosti distribucije usluga osiguranja ili reosiguranja u pomoćnom smislu u odnosu na osnovni delokrug rada
3. (Član 10.) proširenje obaveze posedovanja osiguranja od profesionalne odgovornosti kako bi se uključili i pomoćni posrednici u osiguranju;
4. (Član 17.) zabrana pravljenja sporazuma ili dogovora posredstvom isplate, određivanja prodajnih ciljeva, ili drugih načina koji bi mogli da podstaknu posrednika ili njegove zaposlene da preporučie određenu uslugu osiguranja, dok je posrednik u prilici da ponudi drugačiju osiguravajuću uslugu koja bi bolje odgovarala potrebama potrošača;
5. (Član 19.) obaveza posrednika da potrošaču blagovremeno, pre zaključenja ugovora o osiguranju (bez obzira na to da li se radi o osiguranju života ili polisi za naknadu štete) omogući informisanje o prirodi naknade;

---

¹ David Maria, Marino Bruno, Giuffré Francesco Cerasi, Insurance Focus (Italy): New EU directive on insurance distribution adopted, DLA Piper Publications, 5. februar 2016. <https://www.dlapiper.com/en/italy/insights/publications/2016/02/new-eu-directive-on-insurance-distribution/>, 29. 4. 2016.

6. (Član 25.) obaveza ponuđača osiguranja i posrednika „koji razvijaju bilo koju uslugu osiguranja” da održavaju, sprovode i ispitaju proces za odobravanje svake osiguravajuće usluge i bilo kog naknadnog prilagođavanja pre njenog reklamiranja ili distribucije potrošačima, kao i obaveza redovnog ispitivanja osiguravajućih usluga u cilju provere da li je usluga i dalje u skladu s potrebama identifikovanog ciljnog tržišta.

Uvedene su i posebne odredbe koje se odnose na investicione usluge na bazi osiguranja. Tzv. delegirani akti² i smernice EIOPA razjasniće minimalne obaveze koje nova direktiva uređuje, a države članice imaju pravo da striktnije urede datu oblast, npr. u domenu distribucije investicionih usluga na bazi osiguranja (posebno u domenu informisanja i savetovanja potrošača, ali i drugih povezanih oblasti).

Iako se radi o direktivi s minimalnim zahtevima za harmonizaciju, koja nacionalnim zakonodavstvima prepušta odluku da li će podrobnije regulisati navedenu oblast, nova direktiva konkretnije reguliše domen distribucije usluga osiguranja i podvlači značaj unapređenja kvaliteta usluge za evropske potrošače.

Izvori

- David Maria, Marino Bruno, Giuffré Francesco Cerasi, *Insurance Focus (Italy): New EU directive on insurance distribution adopted*, DLA Piper Publications, 5. februar 2016. <https://www.dlapiper.com/en/italy/insights/publications/2016/02/new-eu-directive-on-insurance-distribution/>
- EUR-Lex, European Union legal acts, <http://eur-lex.europa.eu>

Preveo i priredio: mr Miloš M. Petrović

---

² EUR-Lex, European Union legal acts, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3Aai0032>